

ΣΤΕ 1673/2010 [Παράνομη χωροθέτηση ιχθυοτροφικής μονάδας]

Περίληψη

-Δεν επιτρέπεται ενόψει των επιταγών του άρθρου 24 Συντ. η έκδοση διοικητικών πράξεων, με τις οποίες καθορίζεται θέση για τη λειτουργία ιχθυοτροφικής μονάδας, πριν θεσπισθεί στην περιοχή ζώνη αναπτύξεως ιχθυοτροφείων κατά τη διαδικασία του άρθρου 24 του ν. 1650/1986, εκτός εάν προβλέπεται χωροθέτηση ιχθυοτροφείου από εγκεκριμένη Ζώνη Οικιστικού Ελέγχου ή από εγκεκριμένο χωροταξικό ή ρυθμιστικό ή άλλο αντίστοιχο σχέδιο.

-Η απόφαση με την οποία εγκρίθηκε η χωροθέτηση της επίμαχης μονάδος ιχθυοκαλλιέργειας εκδόθηκε δυνάμει της διάταξης του άρθρου 18 του ν. 2732/1999 που έχει κριθεί από το Δικαστήριο ως αντισυνταγματική. Συνεπώς, είναι παράνομες και πρέπει να ακυρωθούν, τόσο η εκμίσθωση της αναγκαίας για την ανάπτυξη της μονάδας θαλάσσιας έκτασης καθώς και η άδεια ίδρυσης, εγκατάστασης και λειτουργίας της, όσο και η έγκριση των σχετικών περιβαλλοντικών όρων, δεδομένου ότι οι πράξεις αυτές ερείδονται σε παράνομη χωροθέτηση της μονάδας.

Πρόεδρος: Π. Πικραμμένος

Εισηγητής: Ι. Μαντζουράνης

Δικηγόροι: Κ. Αυγέρης, Π. Χρυσοστομίδης, Κ. Τσιγαρίδας

Βασικές σκέψεις

1. Επειδή, με την κρινόμενη αίτηση, ζητείται η ακύρωση α) της 455/24.7.2001 απόφασης του Νομάρχη Κεφαλληνίας-Ιθάκης, με την οποία χορηγήθηκε στην εταιρεία «Κ.....ΑΒΕΕ» άδεια ίδρυσης, εγκατάστασης και λειτουργίας μονάδας εκτροφής ευρύαλων μεσογειακών ειδών ψαριών σε πλωτούς κλωβούς, σε θαλάσσια έκταση 20 στρεμμάτων στη θέση «Όρμος Σκρόφα» της νήσου Οξειάς Εχινάδων νήσων β) της 90610/19.6.2001 κοινής απόφασης των Υπουργών ΠΕΧΩΔΕ και Γεωργίας, με την οποία εγκρίθηκαν οι περιβαλλοντικοί όροι της ως άνω εγκατάστασης και γ) της 617/27.11.200 απόφασης του Νομάρχη Κεφαλληνίας-Ιθάκης με την οποία εγκρίθηκε η μίσθωση της ως άνω έκτασης στην ως άνω εταιρεία. Η τελευταία αυτή απόφαση τροποποιήθηκε με την 10333/4-12-2003 απόφαση του ίδιου νομάρχη ως προς την δικαιούχο και μισθώτρια εταιρεία η οποία κατέστη η «Ξ... ΑΒΕΕ Υδατοκαλλιέργειες Εμπορίου και μεταποίησης αλιευμάτων», εν συνεχεία δε με την 10001/7-9-2996 απόφαση του Γ.Γ. Περιφέρειας Ιονίων Νήσων ανεκλήθη η τελευταία και δικαιούχος και μισθώτρια κατέστη η «Δ... ΑΒΕΕ». Η τελευταία

αυτή απόφαση πρέπει να θεωρηθεί συμπροσβαλλόμενη με την κρινόμενη αίτηση.

2. Επειδή, ο αιτών, φερόμενος από τα προσκομισθέντα στοιχεία, ως ιδιοκτήτης της νήσου Οξειάς, επικαλούμενος ότι από την εγκατάσταση και λειτουργίας της μονάδος αυτής θα προκληθούν δυσμενείς επιπτώσεις στην πανίδα και χλωρίδα της περιοχής και ότι θα δυσχερανθεί η πρόσβαση στη νήσο αυτήν, με έννομο συμφέρον ασκεί την κρινόμενη αίτηση εμπροθέσμως δε, αφού από κανένα στοιχείο του φακέλου δεν προκύπτει η εκ μέρους αυτού, κατοίκου εξωτερικού, γνώση των προσβαλλομένων πράξεων, σε χρόνο που να καθιστά την αίτηση εκπρόθεσμη.
3. Επειδή, οι προσβαλλόμενες πράξεις είναι συναφείς και παραδεκτώς προσβάλλονται με το αυτό δικόγραφο.
4. Επειδή, στη δίκη άσκησε παρέμβαση η «Σ.... ΑΒΕΕ Υδατοκαλλιέργειας, Εμπορίου και μεταποίησης αλιευμάτων». Η παρέμβαση, όμως αυτή είναι απορριπτέα, δοθέντος ότι κατά το χρόνο συζητήσεως της υποθέσεως δικαιούχος των αδειών και μισθώτρια ήταν πλέον η εταιρία «Δ... ΑΒΕΕ» δυνάμει της 10001/7.9.2006 απόφασης του Γ.Γ. Περιφέρειας Ιονίων Νήσων, και όχι η παρεμβάσα εταιρεία. Εξ άλλου, η μετά τη συζήτηση της υποθέσεως παραίτηση (αρ. πρωτ. Π. 6671/19.12.2006) της εταιρίας αυτής από του δικογράφου της παρεμβάσεως δεν αρκεί επιρροή στην τύχη της παρεμβάσεως αυτής. Εν όψει δε των συνθηκών η παρεμβάσα εταιρεία πρέπει να απαλλαγεί από τη δικαστική δαπάνη.
5. Επειδή, όπως έχει κριθεί με την 2489/2006 απόφαση της Ολομελείας του Συμβουλίου της Επικρατείας, κατά την έννοια των διατάξεων του ν. 1650/1986 (Α' 160), ως είχαν προ της συμπληρώσεώς τους με το άρθρο 6 του ν. 2242/1994 (Α' 162), και των διατάξεων της κοινής υπουργικής αποφάσεως 69269/5387/1990 (Β' 678), ερμηνευόμενων ενόψει των επιταγών του άρθρου 24 του Συντάγματος. η εγκατάσταση μονάδος ιχθυοκαλλιέργειας, που από τη φύση της επάγεται οχλήσεις και για τις οικιστικές περιοχές και για το περιβάλλον, είναι επιτρεπτή, εν όψει των ορισμών των άρθρων 24 παρ. 2 και 106 παρ. 1 του Συντάγματος, μόνο σε περιοχές που εκ των προτέρων και με βάση νόμιμα κριτήρια έχουν καθορισθεί ως περιοχές προοριζόμενες για την ανάπτυξη της δραστηριότητας αυτής. Τα κριτήρια αυτά πρέπει να ανάγονται τόσο στην ανάγκη αναπτύξεως της παραγωγικής αυτής δραστηριότητας, όσο και στην ανάγκη προστασίας του φυσικού, οικιστικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος, ούτως ώστε η ανάπτυξη που επιδιώκεται με την εγκατάσταση της επιχειρηματικής μονάδας να παραμένει στο πλαίσιο της αρχής της αειφορίας. Μέχρις ότου δε εκπονηθούν και εγκριθούν τα ολοκληρωμένα χωροταξικά σχέδια, και εφόσον το ζήτημα του τόπου ασκήσεως της σχετικής δραστηριότητας δεν ρυθμίζεται με εγκεκριμένο ρυθμιστικό ή πολεοδομικό σχέδιο ή με Ζ.Ο.Ε., η εγκατάσταση μονάδων ιχθυοκαλλιέργειας επιτρέπεται, κατά την έννοια των ανωτέρω διατάξεων, κατ' εξαίρεση μόνον σε ζώνες

- αναπτύξεως ιχθυοτροφείων, εγκρινόμενες κατά το άρθρο 24 του ν. 1650/1986, με το οποίο, όπως ίσχυε πριν από την αντικατάστασή του με το άρθρο 10 παρ. 1 του ν. 2742/1999 (Α' 207), προβλεπόταν ο καθορισμός «ζωνών ανάπτυξης παραγωγικών δραστηριοτήτων». Δεν συγχωρείται δηλαδή η έκδοση διοικητικών πράξεων, με τις οποίες καθορίζεται θέση για την λειτουργία ιχθυοτροφικής μονάδας, πριν θεσπισθεί στην περιοχή ζώνη αναπτύξεως ιχθυοτροφείων κατά τη διαδικασία του άρθρου 24 του ν. 1650/1986, εκτός εάν προβλέπεται χωροθέτηση ιχθυοτροφείου από εγκεκριμένη Ζώνη Οικιστικού Ελέγχου ή από εγκεκριμένο χωροταξικό ή ρυθμιστικό ή άλλο αντίστοιχο σχέδιο. Περαιτέρω, ήταν μεν ανεκτή συνταγματικώς η παρασχεθείσα με το άρθρο 6 παρ. 2 του ν. 2242/1994 δυνατότητα, αν δεν έχουν ακόμη εγκριθεί χωροταξικά σχέδια και προγράμματα, να καθορίζεται η θέση εγκαταστάσεως δραστηριοτήτων κατά την προβλεπόμενη από τον ν. 1650/1986 διαδικασία προεγκρίσεως χωροθετήσεως, μετά από συνεκτίμηση, σε κάθε επί μέρους περίπτωση, στοιχείων χωροταξικού σχεδιασμού της ευρύτερης περιοχής, για εύλογη μεταβατική περίοδο, ορισθείσα με την ίδια διάταξη σε τριετία από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού (3.10.1994), δηλαδή για χρονικό διάστημα επαρκές, κατά την εκτίμηση του νομοθέτη, ώστε να ολοκληρωθούν και εγκριθούν οι Ειδικές Χωροταξικές Μελέτες, ιδίως για τις παράκτιες περιοχές και τις μικρές νήσους που αποτελούν ευαίσθητα οικοσυστήματα (βλ. και την αιτιολογική έκθεση της σχετικής τροπολογίας που κατετέθη στο αρχικό σχέδιο νόμου και απετέλεσε εν συνεχεία το άρθρο 6 παρ. 2 του ν. 2242/1994), αντίκειται όμως στο Σύνταγμα η δυνατότητα επ' άοριστον χρήσεως της ευχέρειας αυτής, η οποία χορηγήθηκε αρχικώς με το άρθρο 18 του ν. 2732/1999 (Α' 154) και διατηρήθηκε, ακολούθως, με το άρθρο 18 παρ. 4 του ν. 2742/1999, μάλιστα δε και με αναδρομική ισχύ. Εξ άλλου, με την ίδια ως άνω απόφαση του Δικαστηρίου κρίθηκε ότι από τις διατάξεις του ν. 1650/1986 και της 69269/5387/1990 κοινής υπουργικής αποφάσεως (Β' 678) συνάγεται ότι οι προβλεπόμενες στα νομοθετήματα αυτά πράξεις προέγκρισης χωροθέτησης και έγκρισης περιβαλλοντικών όρων εντάσσονται στο πλαίσιο σύνθετης διοικητικής ενέργειας, η οποία ολοκληρώνεται με τη δεύτερη από τις πράξεις αυτές. Συνεπώς, κατά την εξέταση επί ακυρώσει της τελευταίας παραδεκτώς προβάλλονται πλημμέλειες της προέγκρισης χωροθέτησης.
6. Επειδή, στην προκειμένη περίπτωση, η υπ' αριθ. 23258/3348/13-9-2000 απόφαση της Γενικής Δ/νσης Περιβάλλοντος του Υ.ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ με την οποία εγκρίθηκε η χωροθέτηση της επίμαχης μονάδος ιχθυοκαλλιέργειας στην περιοχή όρμου Οξειάς Νήσου Οξειάς Ν. Κεφαλληνίας, εξεδόθη δυνάμει της, κατά τα εκτεθέντα στην προηγούμενη σκέψη, κριθείσης ως αντισυνταγματικής διατάξεως του άρθρου 18 του ν. 2732/1999. Συνεπώς, η προέγκριση αυτή είναι μη νόμιμη και πρέπει να ακυρωθούν, κατά τα βασίμως, προβαλλόμενα με το δικόγραφο των προσθέτων λόγων, τόσο η εκμίσθωση της

αναγκαίας για την ανάπτυξη της μονάδος θαλασσίας εκτάσεως καθώς και η άδεια ίδρυσης, εγκατάστασης και λειτουργίας, όσο και η έγκριση των περιβαλλοντικών όρων λειτουργίας της, δεδομένου ότι οι πράξεις αυτές ερείδονται σε παράνομη χωροθέτηση της μονάδος.